

Haderslev Kommune
Christian X's Vej 39
6100 Haderslev

Haderslev Kommune
Christian X's Vej 39
6100 Haderslev

www.haderslev.dk

Att. Projektgruppen for klimatiltag i Fole

Dir. tlf. 40 42 66 19
kimh@haderslev.dk

16. juli 2025 • Sagsident: 25/15303 • Sagsbehandler: Kim Hansen

Tilladelse efter vandløbsloven til forlængelse og forhøjelse af dige ved Fole på matr.nr. 112 og 437 Fole ejerlav, Fole

Haderslev Kommune meddeler hermed tilladelse til forlængelse og forhøjelse af et dige ved Fole på matr.nr. 112 og 437 Fole ejerlav, Fole. Projektet er ét af flere tiltag for at sikre Fole by mod oversvømmelse. Diget, som krydser det offentlige vandløb Fole Bæk, blev oprindeligt etableret af Gram Kommune i starten af 1980'erne. Kommunens afgørelse om forlængelse- og forhøjelse af diget meddeles med hjemmel i vandløbslovens¹ § 17 og § 48 samt § 3 og § 10 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.²

Vilkår

Kommunens afgørelse meddeles på følgende vilkår:

1. Diget skal etableres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i herværende afgørelse.
2. Det nuværende rør gennem diget skal fortsat sikre faunapassage, og samtidigt beholde sin nuværende diameter.
3. Rørføringen gennem diget må ikke have en hældning på mere end 2 promille og der skal fortsat være en hensigtsmæssig højde til vandløbsbunden, så der sikres bedst mulig faunapassage.
4. Det skal sikres at der ikke opstår et styrt nedstrøms røret. Udlagt stenmateriale skal derfor sikres, så det ikke skylles væk i perioder med stor afstrømning. Vandløbet skal have en ubrudt bund gennem røret og jævnt fald fra udløbet til den eksisterende vandløbsbund ca. 15 meter nedstrøms rørudløbet.
5. Stemmaterialet skal udlægges i en tykkelse på omtrent 25-30 cm. Med en blanding i størrelsesforholdet af ca. 85% nøddesten (16-32 mm) og ca. 15 % større sten (32-80 mm), samt enkelte store skjulesten.
6. Ved etablering, samt ved den fremtidige anvendelse, skal det sikres at der ikke sker skade på vandløbets brinker og bund. Der må ikke graves i eller af brinken.

¹ Lov om vandløb (vandløbsloven), lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019.

² Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. Bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016.

7. Hvis der i forbindelse med anlægsarbejdet sker skade på brinken, skal det retableres efter kommunens anvisning.

Godkendelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, og såfremt der ikke klages over afgørelsen. Hvis der klages rettidigt over godkendelsen, må denne ikke udnyttes før klagemyndigheden har truffet afgørelse i sagen. Klagevejledning fremgår af bilag 3.

Tilladelsen er gældende tre år fra dags dato. Udnyttes tilladelsen ikke inden tre år, bortfalder den.

Afgørelsen er fremsendt til ansøger og berørte lodsejere, og er desuden offentliggjort på Haderslev Kommunes hjemmeside den 16. juli 2025: ([Aktuelle høringer og afgørelser](#)).

Baggrund og redegørelse

Fole by har været udsat for et stigende antal oversvømmelser igennem de seneste år. Oversvømmelserne skyldes at Fole by er placeret i et meget udsat område, hvor overfladevand under skybrud og større regnhændelser hurtigt strømmer fra oplandet mod byen. Derfor vedtog Haderslev Kommunes Teknik- og Klimaudvalg d. 9. september 2024 en række tiltag, der i et vist omfang skal afhjælpe problemerne med oversvømmelser i Fole.

Et af disse tiltag er forlængelse og forhøjelse af et dige på tværs af Fole Bæk nord for Fole (også kaldet "klimadiget"). Diget blev oprindeligt etableret af Gram Kommune i starten af 1980'erne som del af et regnvandsbassin, og er godkendt i en landvæsensnævnskendelse afsagt d. 26. juli 1982. I 2023 blev diget hævet med op til 70 cm (tilladelse meddelt af Haderslev Kommune d. 3. april 2023), men det vurderes nødvendigt at hæve diget yderligere samt forlænge diget for at øge sikkerheden mod oversvømmelse. Diget hæves nu til en topkote på 25-25,25 m (kote DVR90) For nærmere beskrivelse henvises til projektbeskrivelsen i bilag 2. Ved gennemførelse af det ansøgte projekt ændres det maksimale opmagasinerede vandvolumen bag diget fra de nuværende 6.500 m³ til omkring 16.500 m³. Fole Bæk løber gennem diget via en rørføring med en diameter på 50 cm. Diameteren på rørføringen vil ikke blive ændret og derfor ændres der ikke på vandføringen igennem diget.

Ved store nedbørshændelser vil der fremadrettet således blive tilbageholdt væsentligt større mængder vand bag ved det forlængede og forhøjede dige. Ved at tilbageholde vand i spidsbelastningssituationer, vil risikoen for oversvømmelser i Fole by derfor mindskes. Samtidig vil regulering af digekronen sikre at diget ikke nedbrydes. Dette sikres ved, at der under ekstremhændelser, kun vil blive ledt vand over digekronen på et fastlagt punkt, når rørunderføring og overløb ikke kan følge med længere (se projektbeskrivelsen i bilag 2 for mere detaljeret beskrivelse).

For at undgå erosion opstrøms indløbet til rørledningen gennem diget, udlægges der sten med en diameter på 20-30 cm. Desuden sikres indløbet med bentonit for at sikre at der ikke sker vandtransport på ydersiden af røret. Nedstrøms rørledningen gennem diget fastgøres større sten (20-30 cm) i beton. På den måde forhindres "styrtdannelse" nedstrøms rørledningen, og der sikres et stabilt vandspejl i overgangen mellem rørledning og åbent vandløb. Der udlægges desuden større sten for at undgå erosion.

Samlet set gennemføres projektet på en måde der dels mindsker risikoen for oversvømmelse af veje og bygninger i Fole, og dels sikrer diget mod digenedbrud som følge af erosion. Desuden sikres det, at der ikke sker styrtdannelse nedstrøms rørføringen gennem diget for at sikre passageforholdene for fisk og smådyr i vandløbet.

Berørte ejendomme:

Nedenstående tabel viser de ejendomme, der er omfattet af projektet, dvs. de ejendomme hvor diget er beliggende.

Tabel 1. Oversigt over ejendomme omfattet af projektet.

Matrikelnumre og ejerlav	Ejer
Matr. Nr. 112, Fole Ejerlav, Fole	Carsten Jensen, Hygumvej 10, Fole, 6500 Gram
Matr. Nr. 437, Fole Ejerlav, Fole	Jens Møller Sørensen, Mølkærvej 15, Ødsted, 7100 Vejle

Økonomiske forhold

Som ejer af diget står Haderslev Kommune for omkostninger i forbindelse med vedligeholdelse og udbygningen af diget. De samlede udgifter til realisering af projektet er estimeret til 0,5 - 1 mio. kr.

Tidsplan

Anlægsarbejdet forventes igangsat i 4. kvartal 2025.

Afstrømningsmæssige konsekvenser

Det er Haderslev Kommunes vurdering, at forhøjelse og forlængelse af det eksisterende dige samt regulering/udbedring af vandløbsbunden op- og nedstrøms rørføringen gennem diget, med den angivne beskrivelse og de stillede vilkår, kan udføres uden at have afstrømningsmæssige konsekvenser.

Fole Bæk føres gennem diget i et Ø 500 mm rør. Dette vil ikke ændres ved det nærværende projekts Røret under dæmningen er 11 meter langt og ligger i dag med en hældning på 1-2 ‰. Under forlængelsen og forhøjelsen af diget, sikres det, at vandløbsbunden føres ubrudt gennem røret og at der udlægges stenmaterialer som sikrer jævnt fald fra 10 cm over rørets bundkote til den eksisterende vandløbsbund ca. 15 meter nedstrøms rørudløbet.

Ved store afstrømningshændelser, er røret begrænsende for vandføringsevnen. I disse tilfælde vil diget stuve vandet op. Ved projektets gennemførelse vil mængden af vand der kan tilbageholdes inden overløb over diget øges.

Miljømæssige forhold

Fole Bæk er et åbent, offentligt vandløb. Vandløbet er udpeget som beskyttet vandløb efter naturbeskyttelsesloven. Fole Bæk er miljømålsat i statens vandområde 2021-2027 (*Genbesøget af Vandområdeplanerne 2021-2027*) med miljømålet *god økologisk tilstand*. På den pågældende strækning af Fole Bæk er den samlede økologiske tilstand i den seneste vandområdeplan vurderet til *moderat økologisk tilstand*. Det betyder, at miljømålet ikke er opfyldt. Ifølge MiljøGIS for høring af genbesøg af vandområdeplaner 2021-2027 er miljøkvalitetskravet overskredet for et eller flere nationalt specifikke miljøfarlige forurenende stoffer. For de biologiske kvalitetselementer er tilstanden vurderet til *høj økologisk tilstand* for smådyr (bentiske invertebrater), mens tilstanden er vurderet til *ukendt* for både planter (makrofyter), fisk og alger (fytobenthos).

Det er Haderslev Kommunes vurdering, at forhøjelse og forlængelse af diget ikke vil have nogen direkte effekt på kvalitetselementerne i hverken negativ eller positiv retning, da Fole Bæk ikke bliver direkte berørt af projektet.

Reguleringen af vandløbsbunden ved rørføringens udløb med sten af en diameter på 20-30 cm, der fastgøres med beton, sikrer et stabilt vandspejl nedstrøms udløbet i højde med udløbet. Dermed sikres det at

der ikke opstår en spærring ved rørdløbet og der sikres fri faunapassage. I området mellem udløbet og den sikrede bund udlægges der sten d=20-30 cm for igen at undgå erosion.

Alt i alt vurderer Haderslev Kommune, at det samlede vandløbssystem ikke vil blive påvirket negativt ved gennemførsel af projektet. Haderslev Kommune, vurder ligeledes at projektet bør fremmes når de samfundsmæssige hensyn holdes op mod projektets minimale miljøpåvirkning.

Vandløbslovens bestemmelser vedr. regulering af vandløb:

Regulering af et åbent vandløb er at betragte som en regulering jf. vandløbslovens kapitel 6.

Ved regulering af et vandløb forstås ifølge vandløbslovens § 16 ændring af vandløbets skikkelse, herunder vandløbets forløb, bredde, bundkote og skråningsanlæg. Ifølge vandløbslovens § 17 må vandløb kun reguleres efter vandløbsmyndighedens bestemmelse. En godkendelse til regulering omfatter bl.a. udarbejdelse og offentliggørelse af et projektforslag (4 ugers offentlig høring) samt en egentlig godkendelse efter vandløbsloven inkl. 4 ugers klagefrist.

Sagens behandling

Haderslev Kommunes projektgruppe for klimatiltag i Fole har den 30. april 2025 søgt om tilladelse til forhøjelse og forlængelse af diget over Fole Bæk. Projektforslaget er vedlagt herværende afgørelse (bilag 2). Projektforslaget har været udsendt i partshøring til de berørte lodsejere og har været offentliggjort på Haderslev Kommunes hjemmeside www.haderslev.dk i 4 ugers offentlig høring i perioden 5. juni 2025 – 3. juli 2025.

Samarbejdsudvalget for Ribe Å-systemet har den 2. juli 2025 fremsendt et høringssvar. Høringssvaret er ifølge samarbejdsudvalget et forbedringsforslag til det udsendte projekt med henblik på at sikre bedre forhold for fisk, uden at ændre på digets formål. Det anbefales at rørføringen gennem diget omplaceres så det ligger vandret (uden fald), og i et niveau, hvor fisk aldrig skal springe og hvor vanddybden inde i røret er svømmebart og derfor mindst halvfylt. Endvidere anbefales et større rør gennem diget, og overløbsrør, hvor fisk ikke kan passere, bør placeres så fisk ikke søger op igennem dette rør.

Det er Haderslev Kommunes vurdering, at projektet gennemføres på en måde som tilgodeser passage for fisk og smådyr i rørføringen gennem diget. Der ændres ikke på det eksisterende rør, som blev etableret i 2023 og godkendt i en afgørelse efter vandløbsloven den 3. april 2023. I forhold til det oprindelige rør (etableret i starten af 1980'erne) har det nuværende rør et noget mindre fald (1-2 promille). Ved udlægning af sten nedstrøms rørføringen, som stemmer vandet op omkring rørets udløb, sikres det at der ikke opstår en spærring, og at der vil være tilstrækkelig meget vand i røret. Det er ikke muligt at øge rørets dimension, da formålet med diget og en relativ lille rørdiameter netop er at forsinke og tilbageholde en del af vandføringen opstrøms diget i situationer med stor afstrømning. En større rørdiameter ville fjerne denne funktion.

Museum Sønderjylland har fremsendt høringssvar, hvori museet henviser til et tidligere høringssvar fremsendt i 2023 i forbindelse med den seneste forhøjelse af diget. I dette høringssvar var det museets vurdering, at det ikke var nødvendigt at foretage en arkæologisk forundersøgelse forud for jordarbejdet. Museet fastholder denne vurdering i forhold til det udvidede projekt og har ingen yderligere bemærkninger.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen., Regional kontrol Kolding, har i et høringssvar oplyst, at der ikke er nogle bemærkninger til sagen.

Forhold til øvrige lovgivning

Naturbeskyttelsesloven

Fole Bæk er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der er således forbud mod tilstandsændringer i vandløbet. Projektet omhandler en hævnning af vandløbsbunden over en kort strækning og regulering af diget på arealer der er vejledende registreret som naturbeskyttet eng og mose. Projektet forudsætter derfor en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Haderslev Kommune har den 11. juli 2025 meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til at forhøje og forlænge diget.

Projektets konsekvenser i forhold til Natura 2000-områder

Det fremgår af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (BEK nr. 1595 af 6. december 2018), at der skal foretages en vurdering af, om et påtænkt projekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Dette gælder også for projekter, der finder sted uden for Natura 2000-områder, men som kan have betydning ind i Natura 2000-området.

Det nærmeste Natura 2000-område i samme vandområde som projektet er Natura 2000-område nr. 89 Vadehavet. Dette Natura 2000-område ligger ca. 3 km nedstrøms diget og er udpeget for at beskytte naturen tilknyttet Vadehavet, for eksempel naturtyperne lagune, vadeblade og bugt.

Da der er tale om en forlængelse og forhøjning af et allerede eksisterende dige, vil der ikke ske en påvirkning af strømmingen. Arealet hvor der vil stå vand i ekstremesituationer vil øges, og dette er vurderet som minimal da området allerede er karakteriseret som våd eng. Derudover forbedres passageforholdene ved at fastgøre sten i beton, og dermed forhindre erosion og udvikling af en spærring. Det vurderes derfor at det ansøgte projekt ikke vil påvirke Natura 2000-områdets naturtyper.

Andre naturtyper som f.eks. vandløb og tidvis våd eng er også en del af udpegningsgrundlaget, da dele af Ribe Å, Tved Å og Varde Å er en del af det udpegede område. Habitatområde nr. 78, *Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde* ligger ca. 3 kilometer nedstrøms diget.

Som en del af udpegningsgrundlaget for habitatområdet er der en række fiskearter og havpattedyr samt odder. For fiskearterne bæklampret, havlampret, flodlampret og laks vurderes projektet udelukkende at have positiv påvirkning. Projektet sikrer passage og adgang til omkring 5 km potentielt gyde- og opvækstvand. Ændringen af digekronen vil ikke påvirke arternes mulighed for passage eller i øvrigt have negativ påvirkning.

De resterende fiskearter og havpattedyr vandrer ikke langt opstrøms i vandløbene, og vurderes derfor ikke at blive påvirket. En eventuel påvirkning af odderen på Natura 2000-området udpegningsgrundlag vurderes at være minimal, da den eneste potentielle påvirkning er den forstyrrelse selve anlægsarbejdet kan udgøre. Dette vil i så fald være af meget begrænset varighed. Der er ikke registreret odder i nærheden af projektet.

Projektets konsekvenser i forhold til bilag IV arter

For de arter, der er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV, forpligter medlemslandene sig til at træffe de nødvendige foranstaltninger for en streng beskyttelsesordning. I Danmark findes der 36 dyrearter, som fremgår af bilag IV.

Der er, ifølge hjemmesiden arter.dk, De Digitale Naturkort 2021 inkl. Biodiversitetskortet samt naturdata på Danmarks Miljøportal, ikke registreret arter som fremgår af Habitatdirektivets bilag IV i en radius af 2 km fra projektområdet.

Projektet vurderes på den baggrund ikke at påvirke bilag IV arter negativt.

Projektets konsekvenser i forhold til fredede områder

Det nærmeste fredede fortidsminde er en rundhøj som ligger ca. 1.200 meter sydøst for diget. Rundhøjen har fredningsnummer 37061. Rundhøjen vil ikke blive påvirket af etablering af broen.

Klage

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet efter bestemmelserne i vandløbslovens kapitel 16. Regler for klage fremgår af vedlagte klagevejledning (bilag 1). Klagefristen er 4 uger fra den dato tilladelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag. Kommunens afgørelse må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Såfremt der klages rettidigt over afgørelsen, må denne ikke udnyttes før klagemyndigheden har truffet afgørelse i sagen. Klage for herværende afgørelse skal være **indgivet senest den 13. august 2025**. Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse.

Spørgsmål og henvendelser til denne afgørelse kan rettes til vandløbsmedarbejder Kim Hansen på telefon 40 42 66 19 eller kimh@haderslev.dk.

Venlig hilsen

Kim Hansen
Vandløbsmedarbejder

Bilagsoversigt:

Bilag 1: Klagevejledning

Bilag 2: Projektforslag

Bilag 2: Klagevejledning

Vejledning om klagemuligheder efter vandløbsloven³

Reglerne for klage fremgår af vandløbslovens kapitel 16.

Hvem kan klage?

Afgørelser efter vandløbsloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Den, afgørelsen er rettet til.
- Enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.

Afgørelser efter kapitel 5 vedrørende regulativer for offentlige vandløb kan desuden påklages af:

- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund kan påklage visse større sager efter kapitlerne 6, 7 og 8 efter miljøministerens nærmere bestemmelse.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen uanset tidspunktet for eventuel individuel underretning. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Indgivelse af klage via Klageportalen

En klage skal indgives skriftligt ved brug af digital selvbetjening på Klageportalen for Nævnene i Nævnenes Hus. Du får adgang til Klageportalen på Nævnenes Hus' hjemmeside (www.naevneneshus.dk), hvor der skal logges på med NEM-ID. På den nævnte hjemmeside findes vejledning om anvendelse af Klageportalen. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyrets størrelse afhænger af om klagen kommer fra en borger eller en virksomhed/organisation. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning med påført sagsnummer til Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Simmerstedvej 1A, 6100 Haderslev eller til naturogvand@haderslev.dk. Skriv venligst sagsnummeret i emnefeltet. Haderslev Kommune videresender

³ Lov om vandløb (vandløbsloven). Nr. 302 af 9. juni 1982 samt Lovbekendtgørelse nr. 127 af 26. januar 2017.

herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Om betalingen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og på 1.800 kr. for virksomheder/organisationer. Gebyret tilbagebetales, hvis:

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvist medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen af klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- der er indledt forhandling med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft afgørelsesudkast i partshøring.

Opsættende virkning

En rettidig klage har opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis udnyttelse af en tilladelse eller godkendelse forudsætter udførelse af anlægsarbejder, må sådanne arbejder ikke påbegyndes før klagefristens udløb, eller, hvis der er klaget over afgørelsen, før Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse foreligger.

Vandløbsmyndigheden kan dog meddele tilladelse til påbegyndelse af anlægsarbejder i sager vedr. broer, overkørsler og krydsning af vandløb eller lignende uanset om vandløbsmyndighedens afgørelse påklages, når sagen angår foranstaltninger, der ikke skønnes at have væsentlig indflydelse på vandløbets afstrømningsmæssige eller miljømæssige forhold.

Orientering

En tilladelse eller godkendelser må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Haderslev Kommune vil straks efter klagefristens udløb underrette den, der har fået tilladelsen eller godkendelsen, om en eventuel indgivet klage og om klagens opsættende virkning.

Bilag 1: Projektforslag

PROJEKTFORSLAG

Haderslev Kommune
Teknik og Klima
Christian X's Vej 39
6100 Haderslev

www.haderslev.dk

Dir. tlf. 42603816
jkm@haderslev.dk

30. april 2025 • Sagsident: 25/6946 • Sagsbehandler: Jens-Kristian Mikkelsen

Ansøgning til forhøjelse og forlængelse af dige i Fole

Som følge af gentagende oversvømmelse af Fole by og erodering af det nuværende dige, ansøger Haderslev Kommune hermed om at hæve og forlænge Klimadige nord for Fole By i Gram.

Det eksisterende dige har en topkote på 24,25 m. For at øge kapaciteten bag diget, er det besluttet at hæve diget til en top kote på 25,0 m for den del der er placeret på matrikel 112. For den del der er placeret på markerne matr. 437, hæves topkoten til 25,25, da det vurderes, at der kan opstå mindre sætninger, som følge af den øgede belastning.

Ved det eksisterende dige er der en overløbsbrønd i kote 24,25. Overløbsbrønden aflaster til et 500 mm rør der er placeret i samme trace som vandløbsrøret. Overløbsbrønden hæves med 0,25 m til kote 24,50 og vil ved ekstremhændelser kunne aflaste med en begrænset kapacitet på mellem 40-75 l/s, som følge af rørdiameteren.

Der vil derfor blive etableret et nyt overløb i selve diget med sten der sættes i beton, i kote 24,75. Det nye overløb placeres i den vestlige del af diget. Overløbet etableres for at styre vandet væk fra diget således, der ikke opstår skader på dige ved maksimalt udnyttelse af dige.

Det eksisterende terræn er i kote 23,50 og der er derfor et naturligt opmagasineringsareal på 1.200 m³. Det nuværende dige står i kote 24,25, er der et opmagasineringsareal på 6.500 m³ og vil ved store regnhændelser blive fyldt i løbet af et par timer. Magasinet vil efterfølgende blive tømt på ca. 1-2 dag efter at nedbørshændelsen er ophørt.

Der vil med det nye dige være en opmagasineringskote op til 24,75, hvorefter vandet vil løbet kontrolleret over dige kanten og ned i vandløbet. Det nye dige vil blive godt 200 m langt. Den samlede opmagasineringsmængde er beregnet til godt 16.500 m³ og vil derfor give en væsentlig større sikkerhed og længere opfyldningstid end det eksisterende dige.

Når det nye diges magasin er helt fyldt, vil det tage mellem 4 og 5 dage at tømme magasinet. Det nye dige kan dermed tilbageholdes en vandmængde der er 2,5 gang større end det der tilbageholdes i dag. Ved brug af afstrømningsdata fra de sidste 5 år, vil der med det nye dige ikke ske overløb ved lignende episoder.

Indløbet af underføringen sikres med betonit således, at der ikke kan ske vandtransport på ydersiden af

røret. Opstrøms indløbet udlægges der sten d=20-30 cm for at undgå erosion.

2,0 m nedstrøms udløbet sikres bunden med sten i d=20-30 cm, der fastgøres med beton. På den måde sikres et stabilt vandspejl det nedstrøms udløbet i højde med udløbet. Området mellem udløbet og den sikrede bund udlægges der sten d=20-30 cm for at undgå erosion.

Der er udført detailprojekt for dige bestående af følgende kortmateriale er vedlagt ansøgningen:

Bilag 1: Oversigtplan: FOLE-H-TX-0200

Bilag 2: Tværsnit A-A, B-B og C-C: FOLE-H-TV-8800

Bilag 3: Tværsnit D-D og E-E: FOLE-H-TV-8801

Bilag 4: Tværsnit ved underføringen: FOLE-H-TV-8802

Derudover, så er der udarbejdet flere opmagasineringsvolumen bag ved diger, for at illustrere udbredelsen og dybden af det oversvømmede areal bag diget (bilag 6-9).

Bilag 5: Normal vandstandsscenario i kote 22,40 (ud fra hydrografen).

Bilag 6: Opmagasineringsvolumen til kote 24,75

Bilag 7: Opmagasineringsvolumen til kote 24,80

Bilag 8: Opmagasineringsvolumen til i kote 25,00

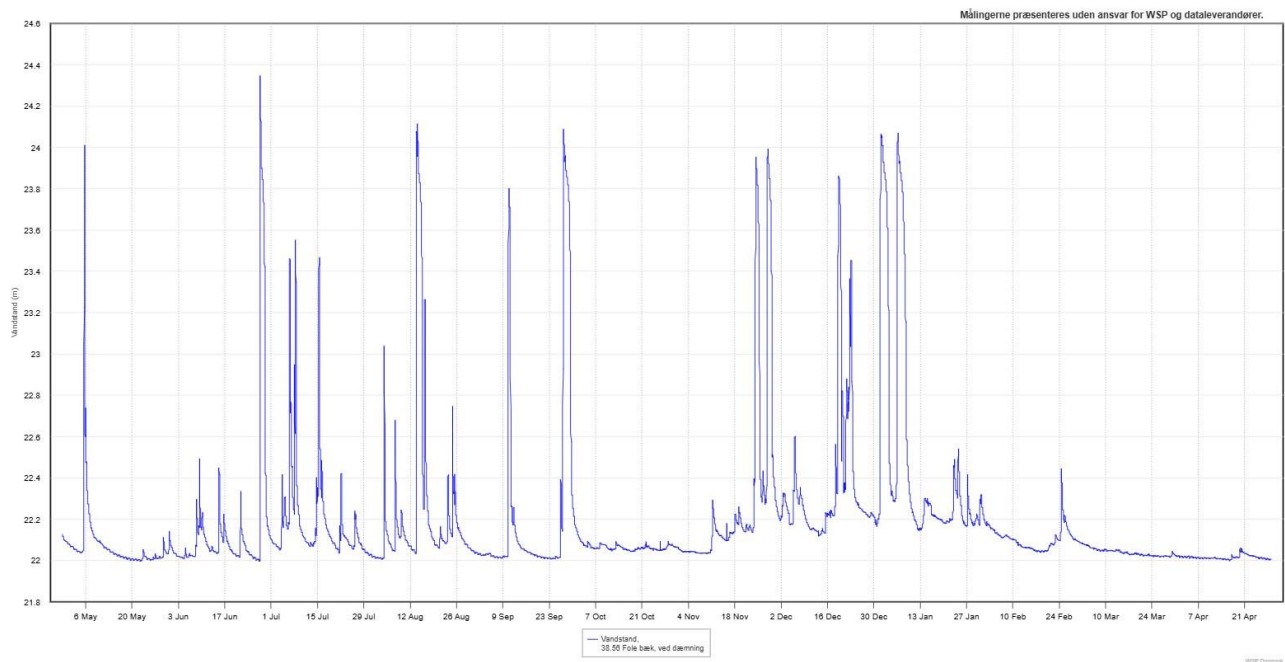
Venlig hilsen

Jens-Kristian Mikkelsen
Projektleder - Jomfrustien

Bilag 5: Normal vandstandsscenarie i kvote 22,40 (ud fra hydrografen).

Flood [m] = 22,400
Vol. [m³] = 28
Area. [m²] = 122
Max dyb [m] = -0,538

Bilag 6: Opmagasineringsvolumen til kvote 24,75

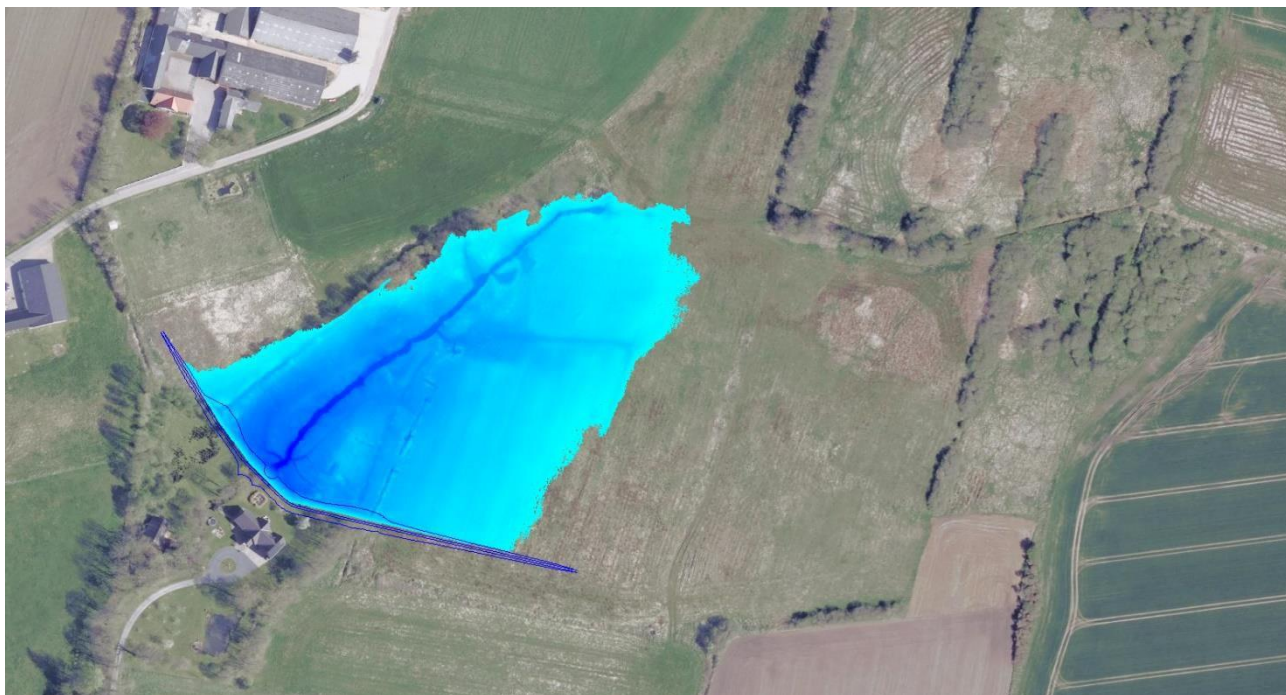
Her er data p 24,75:

Flood [m] = 24,750

Vol. [m3] = 16524

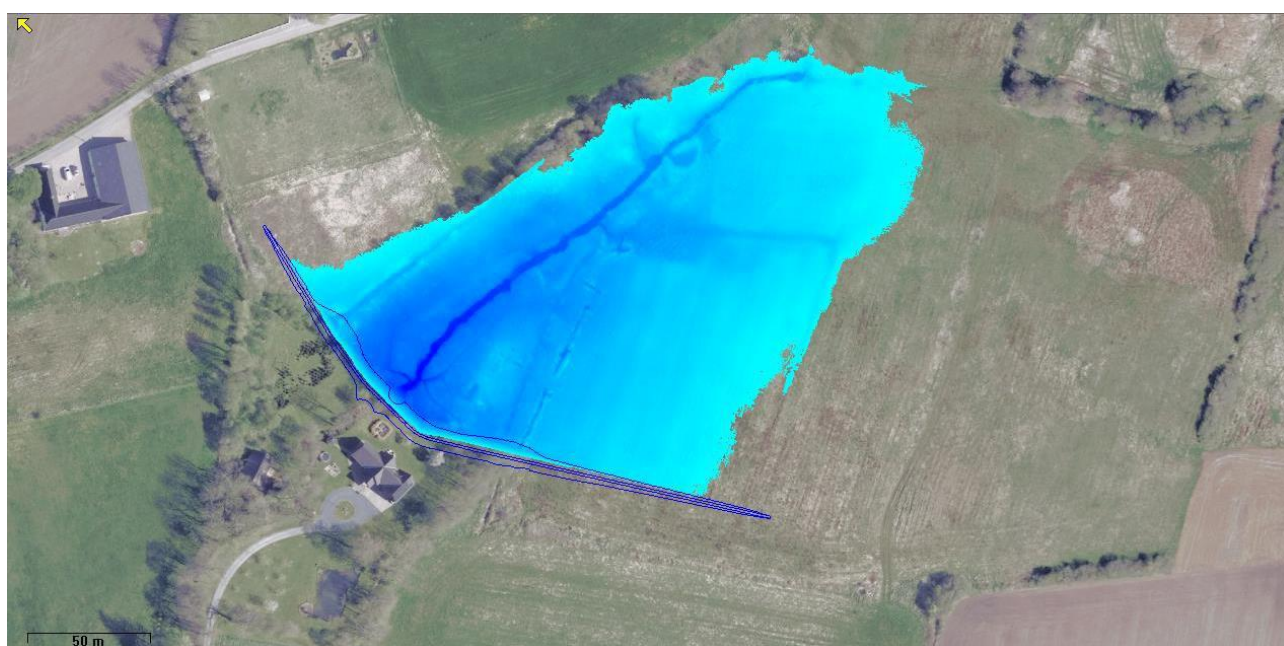
Area. [m2] = 25192

Max dyb [m]=2,888

Bilag 7: Opmagasineringsvolumen til kvote 24,80

v. Kote
24,80
Flood [m]
= 24,800
Vol. [m³] = 17811
Area. [m²] = 26178
Max dyb [m]=2,938

Bilag 8: Opmagasineringsvolumen til i kvote 25,00

v. kote
25,00
Flood
[m] =
25,000
Vol. [m³] = 23461
Area. [m²] = 30049
Max dyb [m]=3,138

